

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 16. (76.) évf.

12. szám. 2006 december

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

De milyen karácsony?

„Dicsőség a magasságban Istennek és a földön béke, és az emberekhez jóakarát!” (Lk 2,14)

Karácsony előestéjén a város főterén járok. Föltekintek az égre, átadom magam az ünnepi várakozás vágyott hangulatának. Várok egy pillanatig, talán meghallom az angyalok szózatát: „Dicsőség a magasságban Istennek...” A főtéren színes égők, cifra díszek sokaságában pompázik a város, de a szinkavalkád mögött mozdulatlan csendet sejtet a sötét ég. Már nem is tudom, látok-e a színes égők mögött világító csillagokat, ott van-e a Hold sápadt tanúként, mint képzeletemben egykor – vagy csupán a sűrű, sötét éjszaka kínálja nagylelkűen díszjeinknek a megfelelő hátteret. Elmosolyodom, könnyen összetéveszthető a „múlátomás” a természetessel, de úgy érzem, hogy ott fenn, a színes máz mögött az isteni jóság mosolyog ránk. Valahogy úgy, ahogya megértő szülő mosolyog gyermekére, aki butaságokat kérdez, mert nem képes a valóságot megkülönböztetni gyermekes képzeletményétől.

Milyen jó is volna most az ünnep küszöbén valami igazán lenyűgöző látomásban részesülni! Mondjuk úgy, ahogyan az egykori pásztorok. Miért is ne, hiszen annyira ismerem a történetet, hogy el tudom képzelni, amint az ég megnyílik és... látomásom mellé már várom is a szózatot, és úgy kéne a tiszta hangú angyali kórus... – de bömbölő hangszórókból hallok helyette előkarácsonyi énekhangzavart. Mindegyik dallam ismerős és mégis idegen. Nem ilyenek szeretem én a karácsony! Minél nagyobb városban „éri” az embert a karácsony, annál távolabb kerül annak meghitt, családi hangulatától. Sietek a külváros felé, ott kevesebb a fény, a zaj. „Betlehemünk” főteréről kifele sietek, az egyszerű, a kopott külváros inkább falura emlékeztető házai felé, ahol most is állnak a hóstáti földészek istállói – némelyikben talán még most is lovak, tehének topognak, javarészük azonban garázsá-

alakult át. Itt már nem üldöz a kétes minőségű karácsonyi kommersz zene, a ritkító tarkaság.

Zavartalanul nézek az égre, és érezni vélem, mert érezni akarom az isteni di-

csőséget. Szeretnék tagja lenni a bibliai angyali seregnek! Milyen is lehet? Voltam én kórustag, több énekkarban is énekeltem hajdanán. De szép és felemelő volt emberi hangon Istent dicsőíteni! A város karácsonya ma is Betlehem karácsonya, de nem Isten, hanem az ember dicsőségét hirdeti. Mintha hivalkodva kiáltana az égre: „minek nekünk vallási hagyomány, áhítat és betlehemes játék? Megvagyunk mi a magunk érdekünnepeivel. Amúgy köszönjük szépen az alkalmat, hogy Jézus születésének ünnepét az üzlet és haszon ünnepévé változtathatjuk.” Csodálkozunk azon, hogy a ma karácsonya ilyen? Nem

kellene csodálkoznunk, hiszen az első karácsony óta, szünet nélkül ugyanaz a történet ismétlődik évről évre. Vendégfogadók és kereskedők dörzsölik kezüket a profit reményében, és nem figyelnek oda a szükségben levőkre, a segítségre szorulókra. Általános rokonszenvet, együttérzést, de akár szeretetet is mindenki annyit ad vagy kap, amennyit a pénztárcája megbí, de igazi karácsonyi áhítatot az ember csak a családjá körébe menekülve tapasztalhat. Behúzódnak otthonunkba, hogy nekünk szülessen meg a kis Jézus. Ő olyan

lesz, mint mi vagyunk, és ő csakis a miénk. Bizonyos szempontól egy kicsit mindnyájan karácsonyi *szent család* vagyunk, hátat fordítunk a világnak, és a felemelő ünnep örömeiben csak magunkra számíthatunk. Alig valaki gondol a sorsukra hagyatott családok helyzetére; lám, mi is csak egymással vagyunk elfoglalva, és sajnáljuk a be nem fogadott kis Jézust. Vajon hány család ünnepli ma szerényen a karácsony ünnepét egy kis „istállóban” vagy szegényes hajlékban? Vajon lesznek-e ma pász-

folytatás a 2. oldalon

Mezei Csaba

Ilyenkor, decemberben Karácsonyi fohász

Talán a hosszú téli esték, talán a hó fehérsége vagy karácsony közeledte teszi – ilyenkor gyakrabban indulunk el lelkünk ösvényein. Az első hó megtisztító erővel söpörte el az ősz maradványait. A kocsiban meleg és gyerekek, kint évszakváltó megújulás. De túl zaklatott vagyok ahhoz, hogysen elmondhassam: „szép Tündérország támad föl szívemben.”

A visszapillantó tükörben meglátok egy, majd két őzet, egy egész csordát. Megtörténik a csoda, és repülök a mesevilágba.

Gyermekem leveleket ír a Mikulásnak, és szeme őszinte csillogása jelzi örömét a lepottyantott ajándékok felfedezésekor.

„És valahol csak kétkedő beszédet hallok...”

Ömlik ránk, hogy az ember mindenre képes: gyorsan meggazdagodni, lefogyni, autókat, házakat, aranyat olcsón megvásárolni. Mindentudóvá és mindenhatóvá akarjuk kiképezni magunkat, örök fiatalon, csillogó fogakkal és – ha lehet – kigyúrt izmokkal. Annyira „trendik” akarunk lenni, hogy megfeleledünk emberi határainkról, és megfeleledünk Istenről is.

Gyermekkorunk elmúltával elengedjük a Tündérországot, nem várjuk a Mikulást, nem írunk imát, leveleket Istennek, és nem örvendünk az általa „pottyantott” örömperceinknek.

Végül az is elkerüli figyelmünket, hogy velünk szemben is ember áll, a maga korlátai közt szorongva, és a „mindenre képes” mérlegén lemérve gyorsan ítéledünk felette.

Ünnepre készülődve vagy épp a karácsonyfa gyertyáinak fényében engedjük meg magunknak, hogy Tündérország otthonra leljen a lelkünkben, és hogy erőt adjon nekünk – ne csak így, decemberben, hanem akkor is, amikor a friss hóból már csak latyak marad.

Kérjük Istent, hogy ráismerjünk a latyakban a fehér óra, az ellenségeinkben önmagunkra, betegségeinkben barátainkra.

Simó Melinda

Érsek Zita

De milyen karácsony?

folytatás az 1. oldalról

torok és keleti bölcsek, akik az égi jelekre figyelnek? A karácsonyi égi jelek szüntelenül figyelmeztetnek, hogy megszületett a megváltó, a szeretet vallásának királya, lássuk már meg az isteni dicsőséget! Csakhogy bennünket megvakít az ember dicsősége.

Gondolataim, hűséges kíséroidám, most is hazakísértek. Megállok a kapu előtt, az utcát veszem szemügyre: hadd lám, jönnek-e a gyerekek karácsonyfa-ünnepélyre. Szinte beszaladok a házba. Két kisgyermekem zajosan fogad. Feleségem kigyúlt arccal, mosolyogva néz rám, éppen kislíamat öltözteti. Mindenki készen a templomba. Nem szól, mert nem tud szóhoz jutni. A lányom még egyszer felmondja a karácsonyi versikéjét, majd azonnal megkérdi, jó volt-e? Biztatom,

hogy csak így, bátran és hangosan. Aztán rohanok a templomba, hogy meggyőződjem: minden rendben van. Az irodából az érkezők zaját hallok. Belém hasít egy tiltakozó hang: jaj, nem zajra, hanem valami csodálatos, felemelő élményre vágyom! Karácsonyi lelkületre van szükségem. Szeretném, ha feloldódnék és örömben átélhetném a világot – de csak feszültséget érzek. Aggódom, vajon jól sikerül-e majd minden?

Nem túl nagy meggyőződéssel lépek be a templomba karácsonyfa-ünnepélyt tartani. Kiábrándított a város karácsonya, amely nem ismeri az isteni dicsőséget. A színes égők csupán lelki élménypótlékok. Istenem, ezek a gyerekek ebben a színpompás városban nőttek fel, ahol egy jól feldíszített karácsony felér egy újabb választási győzelemmel. Honnan is tudnák megérteni karácsony igazi üzenetét? Odakinn minden oly kápráztató, itt benn,

a templomban meg minden olyan egyszerű! Vajon megértik-e, hogy nem a csillogás a fontos? Vajon lesz-e igazi karácsonyi ünnepünk?

Gondolataimból felocsúdva látom, hogy jó meleg kis templomunkban gyerekek várnak. Ott áll a karácsonyfa, alatta ajándékcsomagok. Aztán minden szinte magától beindul, mintha mindig ugyanezt tettük volna. Gyerekdal röppen, versek hangzanak, körülöttem megannyi ragyogó szempár, a padokban boldogan mosolygó szülők. Mindaz, ami körülvesz, ami eljut a tudatomig: régi, ismerős versikék, a karácsonyi történet megannyi kis változatának parányi részlete szívemig ér, és hálásan tekintek fölfelé: ez az igazi dicsőség a magasságban Istennek, *közöttünk* a békesség és a tiszta jóakarát. Már tudom: karácsony első napján nemcsak szavakkal szentelünk ünnepet, de igazi hálaadással is.

Új templom, új lelkész

Őrhely és otthon a templom. Marosvásárhely december elején szentelt második unitárius temploma hét év áldozatos munkájának nyomán a Kövesdombon – a Dávid Ferenc tér 1. szám alatt – úgy emelkedik és int az ég felé, mintha felkiáltójel volna a zsoltsó végén: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáznak rá az örök.” (Zsolt 127,1)

A december 2-i templomszentelő és lelkészbeiktató ünnepségre nagyon sokan érkeztek Marosvásárhelyre, nem kevesen messze földről. Az impozáns, sátorzerű templomtérben egyre sűrűsödött az ünnepi várakozás. Hirtelenjében pótszékekről kellett gondoskodni, olyan sokakat szólított meg az együttörvendezés. Dr. Szabó Árpád püspök a fentebb idézett zsoltsómondatokra, illetve ezékieli és habakuki sorokra alapozva az órállás és építés értelmének, az istenfüggőség ápolásának fontosságára emlékeztetett. A *védelem* ma már nem annyira fizikai, mint inkább lelki-szellemi természetű. Védekezni ugyanis leginkább a csüggedés ellen kell. S mi volna legbiztosabb védelem a lankadás ellen, mint épp a templom, amely Isten országának jelképe, valódi „megerősített város”?

A kövesdombi templom felszentelését és Kecskés Csaba lelkész beiktatását köszöntötte Vónya László gondnok, a nőszövetség részéről Bató Erzsébet, a vallásórás gyermekek nevében pedig Nagy Orsolya. Kolumbán Gábor főgondnok gyökerekről, fákról beszélt. Csak az erdő képes a viharral dacolni – mondta –, így pedig sem a magányos fenyőnek, sem a szélhordta vándorbozótnak nincsenek akkora életesélyei, mint az egymás szélárnyékát élvező, rengeteggé „összeszerveződő” szálfáknak. Jenei Sándor Levente, az évfolyamtárs és a köri

felügyelő gondnok jogán az újonnan beiktatott lelkészt köszöntötte. Jelen voltak a testvéregyházközségek képviselői is, Russ Savage, Nancy Peterson, Dan és Katy Leonard, a Schenectady (Egyesült Államok) egyházközség részéről, Norwichtól (Anglia) Betty Rathbone és Iris Voegeli. Természetesen a Magyarországi Unitárius Egyház is képviseltette magát, mégpedig a vásárhelyi gyökerű Elekes Botond főgondnok személyében, aki a helyi presbitérium egyik legaktívabb egykori tagjának, a ma Magyarországon élő dr. Murvay Sámuelnek a különleges üdvözlését tolmácsolta. Elekes fogalmazta meg talán a legvi-

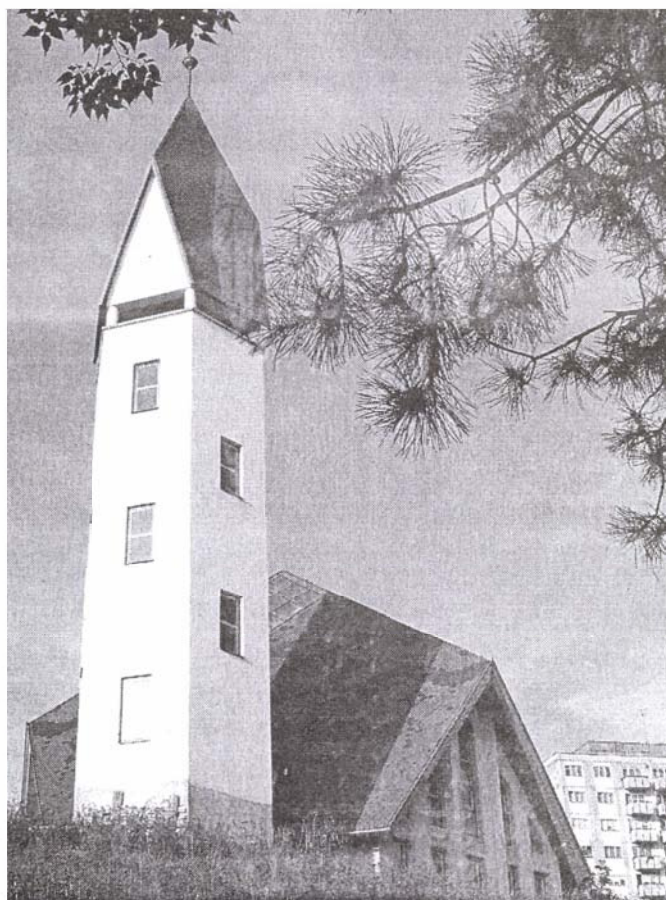
lágosabban, hogy az új templomnak kétségbevonhatatlan a létjogosultsága, hiszen a Bolyai téri gyülekezet egyértelműen „kinötte magát”, s ma a két egyházközség összlétszáma a négyezet közelíti. De vajon újabb hetven évet kell-e várni – tette fel a szónoki kérdést Elekes –, amíg a kövesdombi templom is annyira szűknek bizonyul, hogy újabb építésébe fognak?!

A köszöntők sorában Csegzi Sándor vásárhelyi alpolgármester, a Vallásügyi Államtitkárság részéről pedig Nagy Benedek kapott szót, a testvéregyházak szószólója Lőrincz István református lelkipásztor volt.

Az újonnan beiktatott lelkész Csokonai *Marosvásárhelyi gondolatok* című versének pár soros idézete után leginkább a köszönetmondásra fordította a figyelmet. Szavait hallgatva csak irigyelhetjük és dicsérhetjük azért a közbizalomért, amelyet ő és családja nyilvánvaló áldozatos munka, sugárzó lelkesídi odafigyelés és empátia révén érdemelt ki. „Aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt” – idézte Pál apostolt Kecskés Csaba, majd utóbb Pétert is, aki a maga rendjén a mindenkori összetartó gyülekezeztől, a lelki házá épülő „eleven kövekről” mint követendő példáról beszélt.

De hogy is fogant, bontakozott, majd épült késszé az új kövesdombi templom?

1997 őszén a marosvásárhelyi egyházközség újonnan megválasztott vezető testületei és tisztségviselői az előttük álló, illetve a megoldásra váró feladatokról „léltárt” állítottak össze. E lista több mint harminc pontja közül messze kiemelkedett kettő, amelyek az egyházépítés ügyét szolgálták. Egyfelől a város második unitárius egyházközségének megszervezése állt előttük nagy feladatként, másfelől e közösségnek részére építendő új templom ügye. Az esélyek és lehetőségeink latolgatásával szinte egy év telt el. Végül is a gazdasági bizottság és a keblitanács előterjesztése alapján az egyházközség közgyűlése mindkét ügyben egyhangú, igenlő határozatot hozott.

folytatás a 4. oldalon

Szabó László és Jakabffy Tamás

Új templom, új lelkész

folytatás a 3. oldalról

Az egyházközség bérleti/koncesszionálási szerződést kötött a Városi Tanáccsal – ekkor még Fodor Imre volt a polgármester –, amely szerződés értelmében az egyházközség 99 évre birtokolja az értékes területet. Ezzel párhuzamosan összeállították a tervezési témát, pontosították az elvárásokat az épületegyüttesben kialakítandó funkciókat illetően.

A pályázat kiírói az építészeti megoldással kapcsolatban két szempontot ajánlottak a tervező figyelmébe: az épület architektúrája lehetőség szerint idézze az erdélyi magyar építészeti hagyományt, és bátran használja a fát és a terméskövet mint helyi építkezési anyagokat.

A kitűzött határidőre heten jelentkeztek ötlettervvel. A hívek nagy számban nézték meg és véleményezték a pályamunkákat. A nyertes pályamű minőségét dicséri, hogy az egyházközség tagjainak és testületeinek választása egybeesett a bíráló bizottság véleményével, amelyben egyébként neves műépítészek és mérnökök is részt vettek. A Fall Zsuzsa és néhai Beyer Gábor műépítész-házaspár első helyre rangsorolt vázlattevére mind építészeti, mind funkcionálisan messze a legjobban oldotta meg a pályázatban kiírt feladatot.

A tervezési munkák beindulásával párhuzamosan megkezdődött az építési engedélyhez szükséges bizonylatok beszerzése. A kivitelező, a helybeli Builder Kft. tiszteletreméltó lendülettel neki is fogott az alapozási munkáknak.

Akik 1999. november 21-én jelen voltak az ünnepélyes alapkövetételnél, emlékeznek rá, hogy az ünnepség már erőteljes munketelepi keretben zajlott. Az építkezés hét éve alatt igen eredményesek voltak a kellő hangnemben és mozgósító erővel szervezett közmunkák. És ezt nemcsak a pénzben kifejezhető értékük miatt érdemes felidézni, hanem az együvé-tartozás érzésének erősödése okán is. Ezekbe a munkálatokba az egyházközség tagjai mellett unitárius vállalkozók is hatékonyan besegítettek, térítésmentes szolgáltatásokat végezve. Elismerés illeti a kövesdombi egyházközség híveinek jelentős részét, akik – főleg 2005 júniusa óta – lankadatlan közmunkával lendítették előre a templomépítés ügyét.

A kövesdombi templom építésének költségei – az általános költségvetés napra számított értéke szerint – közel 1 500 000 új lejt tesznek ki. Ez a viszonylag magas érték onnan adódik, hogy a beépített 479 négyzetméteres alapterülettel szemben a hasznos („kiterített”) felület 948 négyzetmétert tesz ki, a karzat, toronyszintek, a nőszövetségi és ifjúsági tevékenység részére kiépített félalagsor, valamint a tetőtérbe tervezett négy vendégszoba összegzéséből adódóan. A templomban – a szószéket és az úrasztalát leszámítva – egyelőre ideiglenes bútorzat található, és a melléképületek véglegesítése is további munkát, pénzt igényel. Az elvégzett munkák értéke mintegy 1 050 000 új lejt – szintén mai értékben számolva. Ezt az összeget az egyházközség saját szerény pénzforrásai mellett pályázatok és kérések alapján elnyert adományokból és kisebb mértékben kölcsönből fedezte. A támogatók sorában az Erdélyi Unitárius Egyház központi hivatalán túl az Illyés Közalapítvány, a winchesteri és schenectadi, valamint a groningeni (Hollandia) testvéregyház-községek, Marosvásárhely Városi Tanácsa, a román Vallásügyi Államtitkárság, a Román Nemzeti Bank, az Unitarcoop Alapítvány, illetve a Maros Megyei Tanács jeleskedett. A norwichi testvéregyház-község az úrvacsorai kegytárgyakat adományozta.

Az építő egyházközség a takarékoság érdekében kezdettől vállalta azt az egyáltalán nem könnyű feladatot, hogy maga végezte az anyagbeszerzést. Így a számlázott értékből visszaigényelhette a 19%-os áruforgalmi adót. Ezzel a módszerrel csak az első három és fél évben több mint 50 000 új lejt forgattak vissza az egyházközség pénztárába.

A megfeszített munka értelmét és távlatát a „kövesdombiak” akkor érezték igazán, amikor a hitoktatás fokozatos kiterjesztése alapján tudatosodott bennük: Marosvásárhelyen több mint 400 unitárius kis- és középiskolás gyermek él. Ez a tudat erősítette őket egyházfejlesztő és templomépítő hitükben. Van tehát, aki továbbvigye és beteljesítse a munkát.

Szováta új harangja

2006. november 25-én déli 12 órakor váratlan, valahogy mégis ismerős hang állította meg a szovátaai járókelőket. Megszólalt a szovátaai unitárius templom harangja!

Az asznapra összehívott közmunka – mint minden esetben – sikeres volt. Sokan hagyták oda otthoni tevékenységüket, és vállalták a pár órás önkéntes munkát épülő templomunk udvarán. A közmunka „tárgya” az volt, hogy a Szabó Árpád által felesége, Gabriella halálának emlékére tett adományt, egy 200 kg-os harangot az őt megillető helyre tegyük. A harangláb Orbán Pál és Fazakas János gondnokok jóvoltából már készen állt. A torony így már csak arra várt, hogy a közepén tátongó űrt betöltse egy odaillő harang. Déli 12 órára minden készen állt.

Amikor a harang megkondult, az udvaron addig nyüzsgő közmunkázók megálltak, és figyelték a hangot. A torony köré gyűltünk, és fölfele kémleltük, mintha látni szeretnénk a hangot. De még a harangot sem láthattuk abból a szögből. A következő összepillantásunkkor már a könnyekkel küszködtünk.

A kapun kívül kezdetben mintha mi sem történt volna. A környékbeli emberek az órájukra néztek, és fásultan nyugtázták: már dél van. De pár perc múlva – mintha csak akkor eszméltek volna föl – odahagyták a közeli buszmegállót, a sétáló megállt, a turista fényképezett. Míg szólt a harang, megállt egy pillanatra az élet. Jó volt együtt hallgatni.

*„Mint Atlantisz, a rég elsüllyedt ország,
Halljátok? Erdély harangoz a mélyben.
Elmerült székely faluk hangja szól
Halkan, halkan a tengerfenéken.
Magyar hajósok, hallgatózatosok,
Ha jártok ott fenn fürgeteges éjben:
Erdély harangoz, harangoz a mélyben.”*

(Reményik Sándor, *Atlantisz harangoz*)

Vass Mihály keblitanácsos a következő napon, november 26-án az istentisztelet keretében megosztotta velünk gondolatait az új harang kapcsán:

„Ha visszatekintünk pár évszázadra, a krónikák följegyzéseire, nagyon sok figyelemre méltó eseménnyel találjuk szembe magunkat. Ha figyelmesebben összegezzük az írott krónikák társadalmi mondanivalóját, üzenetét, meglepődünk, mennyire eluralják a történelmet azok a »témakörök«, amelyek az egyének vagy kisebb csoportok tevékenységét anyagi célok mentén rögzítik. Gondolok itt a szobrok, a műemlékek helyreállítására, elsüllyedt tengeri vagy óceáni hajók feltárására, háborúk, hadszínterek leírásaira – és még sorolhatnánk. E följegyzések valóban többé-kevésbé jól tájékoztatnak bennünket; de hol voltak a krónikások, amikor megannyi vallás(felekezeti)i, érzelmi, lélektani, hitbéli és erkölcsi vita, olykor háborgás volt a nemzetek, népcsoportok vagy éppen egyazon nemzet fiai között?! Aránylag kevés a följegyzés, amely emberi lényünk beállítottságát, lé-

lektani, erkölcsi helyzetünket rögzíti, vagy éppen e tulajdonságaink magasabbra emelését célozza meg.

Rögtön itt a harang – mint a történetírás lehetséges »témája«. A harang, amellyel nagyon keveset foglalkoztak és foglalkoznak manapság is a krónikások. Igen, a harangok azok, akik nem tartanak haragot a szomszédaikkal, megőrzik egyéniségüket, hisz nincs a földkerekségen két olyan harang, amely egyforma hangon sugározná szét a környezetében mondanivalóját. A harangok azok, akik tájékoztatnak, hívnak, segítenek és figyelmeztetnek minket.

Tájékoztatnak örömteli, lehangoló vagy éppen mindennapos eseményekről. Jelenlegi ismereteink szerint a keresztény világban a déli jelző első harangszó is tájékoztató jellegű volt. A nándorfehérvári győzelem emlékére rendelte el a pápa, hogy minden délben konduljanak meg a harangok.

A harangjaink hívnak a szent hajlékokba, ahol lelki, érzelmi erőnket felfrissítve lépünk a következő napok gondjai, feladatai elé. Hívnak ide, ahol gyakrabban tudunk találkozni barátainkkal, társainkkal, megoszthatjuk egymással gondjainkat, feladatainkat vagy örömeinket.

Segítenek, amikor csüggedünk, és üzenetük, hangjuk reményt, megoldást jelent. Nekünk, akik halljuk szavát, csak hinniük, bízniük kell.

Figyelmeztetnek: bárhol talál is ránk a harangszó, álljunk meg egy pillanatra, próbáljuk magunkévá tenni figyelmeztetésük lényegét. Emlékeztetnek rá, hogy ne csak akkor kulcsoljunk imára kezünket, amikor kérünk, hanem akkor is, ha feltett szándékaink teljesültek! És ne csupán az egyéni érdekekért hállkodjunk, hanem a mindennapi atyai szeretetért is.

Új templomunk szép és ifjú Harangja! Hozzad szólok, hozzád szólunk mindannyian. Meg vagyunk győződve arról, hogy téged az egy igaz Istenben való hit, a megemlékezés ereje, az egyházközségünkhöz való ragaszkodás, vonzalom hozott és emelt méltó helyedre, Szabó Árpád úr – egyházközségünk lelkes tagja – és becses családtagjai adományaként. Ezúton is kérjük, fogadják szívélyes köszönetünket. Bár ünnepélyes szentelésedre csak később kerül sor, lelkünk mélyén máris elfoglaltad helyedet és munkálkodni kezdél.

Azt kívánjuk, ha csak teheted, többször tájékoztass minket esküvőkről, keresztelésekről, konfirmálásokról és más örömeseményekről, mint örök búcsúvelekek alkalmairól. Hívogató hangodra mindig teljenek meg templomunk padjai igaz hitű emberekkel, akár felekezeti hovatartozásuktól függetlenül is! Szóaljjon bongásod a mai naptól kezdve évtizedeken, évszázadokon át, hirdesd és sugald az emberek közötti szeretet fontosságát, a megértést, a türelmet, amelyekre ma is éppoly szükség van, mint máskor. Légy, szólj mindig hivatásod magaslatán, és hirdesd unitárius vallásunk egységét. Ahányszor megkondulsz, közvetíts megbékélést mindannyiunk, de főként azok számára, akik az egy Isten tiszteletére és elhunyt családtagjuk emlékére hoztak téged létre.

Szeressétek, szeressük és óvjuk harangjainkat, hisz ők nagy hűséggel szolgálnak minket. Ők azok, akiknek hangja el fog majd kísérni utunkra, miután befejeztük földi pályafutásunkat, és az Úr magához szólít.”

Ernest Hemingway *Akiért a harang szól* című könyvét azzal a mottóval kezdi, amellyel én itt most befejezem: „Senki sem különálló sziget, minden ember a kontinens egy része, a szárazföld egy darabja, ha egy göröngyöt mos el a tenger, Európa lesz kevesebb, éppúgy, mint ha egy hegyfokot mosna el, vagy barátaid házat, vagy a te birtokod, minden halállal én leszek kevesebb, mert egy vagyok az emberiséggel, ezért hát sose kérdezd, kiért szól a harang: érted szól.” (John Donne)

Lázár Levente

Azoknak, akik akkor még nem éltek

„Azokban a bizonyos 50-es években” – ahogy a sokat sejtetni akarók mondani szokták – kibírhatatlan megpróbáltatásokban volt része a falvak népének. Beszolgáltatási kötelezettség volt érvényben minden mezőgazdasági terményből, „dühöngött” a kvóta-rendszer, potom áron vették át a búzát, kukoricát, árpat, gyümölcsöt, de még a szénát is – nem beszélve a disznó- és borjúhúsról. Jaj volt annak, aki a követelményeknek nem tudott eleget tenni: lefoglalták bútorát, ruháját. Mindenki igyekezett hát eleget tenni a könyörtelen kötelezettségeknek. Még a padlásokat is leseperték.

Különösen nehéz sorsuk volt a tehetősebb gazdáknak, mert őket kuláklistára tették, s a megbélyegzettekéről hat bőrt húztak le. A jobb módúak, ha elkerülte őket a szerencse, csakhamar felkerültek erre a listára. Elég volt egy rosszindulatú jelentés, hogy XY ellensége a rendszernek – még ha kevés földje is volt, az szenvedett.

Nem volt ez másképp Magyarországon sem. A Rákosi-korszak embertelensége – épp úgy, mint Romániában – napról napra elviselhetetlenebbé vált. A „padlás-leseperések” ott is napirenden voltak. Hamar megbélyegezték azt, aki a tervet nem tudta teljesíteni. Míg Magyarországon az Államvédelmi Osztály kegyetlenkedései szinte mindennaposak voltak, nálunk a Securitate gyűjtötte áldozatait.

Magyarországon Recsk volt a hírhedt gyűjtőtábor és kínzóhely, nálunk a Bărăgan és a Duna-csatorna.

Ötvenhat őszén tizenkét és fél éves voltam, épp sárgaságban feküdtem. A fejemet is nehezen tudtam felemelni a párnáról, lázam volt és injekcióztak. Október 23-án este ájtott a szomszédunk, Jakab Józsi bácsi, és elmondta, mi történt Budapesten. Szülőfalumban, Kidében nem volt villany, s talán ezért is csupán három család rendelkezett (telepes) rádióval. Minden este jött a hírekkel, és mindenkinek a torkában dobogott a szíve egy-egy jó hír hallatán. Akartuk, szívből akartuk, hogy a forradalom győzzön.

Október 28-án Édesanyám örömmel jött haza a mezőről, és ahogy belépett a szobába, szinte kiáltotta: „Fiam, győztünk!” Olyan öröm volt, mint amikor a labdarúgó-rajongó kedvenc csapata rég várt és „jogos” győzelmét ünnepli. Az oroszok kivonulnak Magyarországról! Közben ropogtak a fegyverek, és sokan meghaltak. Volt leszámolás a hírhedt ávosok között is.

A nép Nagy Imrét akarta miniszterelnöknek. Nagy Imre engedett a népakaratnak, új kormányt alakított. Megalakultak a munkástanácsok és próbálták rendes mederbe terelni az ország életét, egészen 1956. november 4-ig. Ekkor az orosz csapatok hatalmas túlerővel ismét bejöttek az országba, és hallatlan kegyetlenséggel elfojtották a forradalmat. Kádár János, aki korábban eltűnt Budapestről, szovjet tankkal érkezett vissza a fővárosba. Kormányt alakított, és megkezdődött a kegyetlen megtorlás. Sok embert kötélhalálra ítélték. Nagyon sokan menekültek az országból, főleg Ausztrián keresztül.

Romániában eltörölték ugyan a kötelező beszolgáltatást, de a forradalommal rokonszenvezőket itt is perbe fogták. Voltak kivégzések is. Egyházunk teológiai tanárai – Erdő János, Lőrinczi Mihály, Simén Dániel – hosszú évekre börtönbe kerültek. Erre a sorsra jutott sok lelkész is. Kelemen Imre, Végh Mihály, Benedek Ágoston, Gellérd Imre, Bálint Ferenc, Szabó Dezső, Léta Áron, Székely László, Nyitrai Mózes, Nyitrai Deák Berta és több teológiai hallgató szintén.

2001. február 21-e és március 16-a között az amerikai Bostonban és környékén tartózkodtam egy háromnapos konferencián, majd a testvéregyházközösségbe, Beverlybe utaztam. Március 5-én istentiszteleten vettem részt, a prédikációt magam tartottam. Az amerikai istentiszteleteken az a szokás, hogy a második ének után a gyerekeket lekísérik egy terembe, ahol szakképzett pedagógus foglalkozik velük. A gyülekezeti tagok elmondják örömeiket és bánatukat a jelenlévők előtt. Az istentisztelet előtt találkoztam néhány orosz származású gyülekezeti taggal, és váltottam néhány szót velük oroszul. Amikor a gyülekezeti tagok az életük szép oldalairól vagy megpróbáló időszakairól beszéltek, egy középkorú hölgy, Peggy Coleman – akinek elődei oroszok voltak – legnagyobb meglepetésemre ezeket mondta: „Ízgalommal vártam egész héten ezt a találkozást. Tudom, az én népem sokat ártott az Ön népének, de Ön, mint látom, nem haragszik, sőt szeretettel közelített felénk. Lelki békeséget érzek, és ezért gyűjtök gyertyát”. Oroszul köszöntem meg, amikor elhaladt előttem.

Március elején Bostonban az ő vendége voltam. Tolmács nem kellett, mert hozott egy kisinyovi orosz újságíró, aki anya-

nyelvi szinten beszélt románul. Egy féloros és egy orosz-amerikai kíséretében látogattam meg az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc emlékművét. A szép „memento” haldokló szabadságharcost ábrázol, aki tusája közben is tartja a lyukas zászlót. Az áldozatok koponyájából kialakult gúla tetején egy nő tartja gyermekét az ég felé.

A forradalom leverésének szimbóluma felett diadalmaskodik a jövőbe vetett remény. A remény pedig beteljesedett. De tud-e élni szabadságával a nemzet?

Bíró Barna

Ezerkilencszázötvenhat, te csillag...

Történelmünk rendjén volt úgy, hogy időben egymástól távol eső, de azonos célú események egyformán, a kifejezés azonos módján jelenültek meg és épültek be közösségi gondolkodásunkba. Ennek egyik szép példája éppen a költői lelkekben érhető tetten, amikor „egyszer minden száz évben talpra álltunk kinzóink ellen.” (Faludy György) Az 1848-as magyar forradalom és szabadságharc, illetve az 1956-os, a kommunizmus „tökélyre vitt” zsarnoki rendszerének lassú és biztos halálát elindító forradalom, Petőfi Sándorban és Faludy Györgyben ugyanazokat a gondolatokat és érzéseket szülte, amikor koruk forradalmát így nevezték nevének: „te csillag”. A rajongó tiszteletnek ez a költői szelleme sokáig csak a lelkekbe zártan, pár év óta viszont tereken és szobrok körül is szabadon teremt kokárdás ünnepet március 15-én és október 23-án. Ötven esztendő múltán minket, siménfalviakat is ez a főhajtásos ünnepi érzés szólított templomba, hogy a „pesti srácok” véraldozatáért kegyeletes hálával adózzunk.

Mint ismeretes, Egyházunk ennek a jelentős történelmi eseménynek a megünneplésére két alkalmat és helyszínt is megjelölt. Mi sem Kolozsvárra, sem Nagyajtára nem jutottunk el, de itthon felnéztünk történelmünk fényes csillagára, az '56-os forradalomra, s megidéztük azoknak az emlékéit, „akiknek élete mindössze vagy tizenöt sivar tavasz.” (Szentkúti Ferenc)

A szószéki szolgálatot magam végeztem 1Sám 17,32–35 alapján. Ezután Bán Edit tanárnő történelmi ismertetőjét hallgatta meg a gyülekezet. Hiánypótló, hasznos előadásában részletesen kitért az Egyházunkat ért retorzió bemutatására, különös hangsúlyt szentelve egyházközösségünk akkori lelkészenek,

dr. Gellérd Imrének a meghurcolására. Az előadás után ünnepi műsor következett, amelyet ez alkalommal is a tiszteletes aszszony állított össze. A mintegy húsztagú csoport összeválogatásánál az egyik fő szempont a forradalom résztvevőinek és a kései utódoknak a „generációs” megjelenítése volt. Ez magyarázza, hogy a szavalókórusban a konfirmáló növendékek voltak, a verseket többnyire az ifjak, a prózát pedig felnőttek – nagyrészt pedagógusok – mondták.

Mellükön a forradalom szimbólumával, a címertelen, lyukas zászlót ábrázoló kitűzővel az előadók, a templom három részébe csoportosulva, egyre fokozódó hangerővel mondták a találó Ady-idézetet: „Csak akkor születtek nagy dolgok, / Ha bátrak voltak, akik mertek / S ha százszor tudtak bátrak lenni, / Százszor bátrak és viharverték.” (A Tűz csiholója) A forradalom kezdetét megörökítő Örkény-írás elhangzása közben egyenként, sorra mindenki a templom piacára ment és szólaltatta meg a töretlen gondolati sorba rendezett, számára kijelölt szöveget. „Velőig hatoló”, veretes írások elevenedtek meg az ajkakon: Illyés Gyula, Déry Tibor, Füst Milán, Ignác Rózsa, Fábry Zoltán, Márai Sándor, Devecseri Gábor, Buda Ferenc, Kenneth Klára és természetesen a kortárs irodalom nemrég elhunyt költőfejedelme, Faludy György tollából, akinek (műsorzáró) verse fájdalmas időszerűséggel hangzott, nem csupán a forradalom áldozatainak, hanem az ő emléke előtti kegyelet bizonyosságként is: „ezerkilencszázötvenhat, te csillag, / a nehéz út oly könnyű volt veled! / Oly régesrégén sütsz fehérén hajamra, / ragyogj sokáig még sírom felett.”

Szén Sándor

Sepsiszentgyörgy: Emlékezés Dávid Ferencre és Bölöni Farkas Sándorra

A sepsiszentgyörgyi egyházközösség november 19-én délelőtt Dávid Ferenc emlékünnepséget, délután rendhagyó szeretetvendégséget tartott a Bölönből Sepsiszentgyörgyre elszármazott unitáriusok szervezésében. Székely Mónika segédlelkész predikációja után a megemlékezést ünnepi műsorral igyekeztünk felemelővé tenni. Szász Dénes ny. lelkész olvasta fel két versét, majd pár mondatban életének fordulópontjait és 35 éves székelyudvarhelyi papságának tapasztalatait foglalta össze.

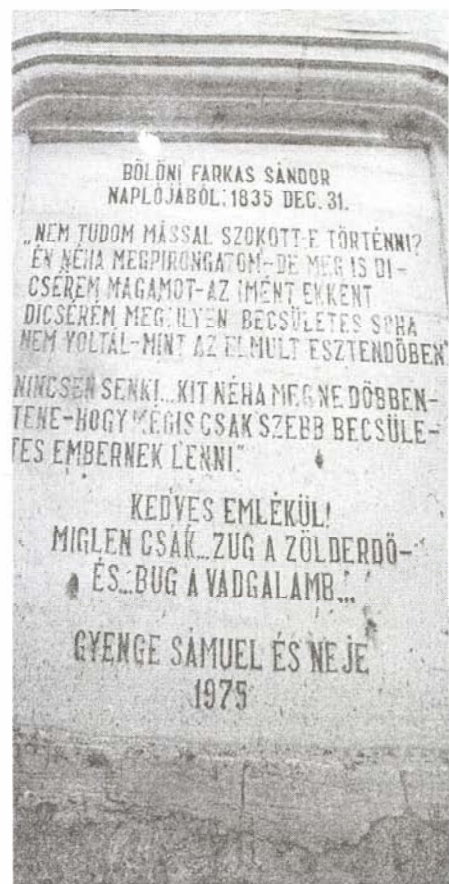
Az ünnepségen az ifjúság verses összeállítását követően Kató Sámuel olvasta fel Szentimrei Jenő *Dávid Ferenc 1510–1979* című versét. Kórusunk, a Kriza János Vegyesdalárda ének-összeállítással emlékezett a vallásszabadság bajnokáról és az Unitárius Egyház megalapítójáról, Dávid Ferencről.

Ünnepünk délutánján a Bölönből Szentgyörgyre költözött szervezésében jöttünk össze emlékelőadásra, beszélgetésre, baráti együttlétre.

A téma magától adódott: Bölöni Farkas Sándor méltatása. Meghívott előadónk a Bölönből származó Dobra Irén tanárnő volt, a háziasszonyok – dr. Albert Éva, Borka Klára, Demeter Erzsébet, Kozma Zsuzsanna, Köllő Piroska, Nagy Juliánna és Szabó Erzsébet – serényen sürögtek, szerveztek, kedveskedtek az összegyűlteknek. A *Megpihenni, megnyugodni* kezdetű egyházi ének után Kovács István sepsiszentgyörgyi lelkész imáját fogadtuk szívünkbe. Dobra Irén személyes vallomással kezdte előadását. Kolozsvári egyetemi hallgató korában többször

folytatás a 8. oldalon

Ferenczi Mária-Magdolna

Sepsiszentgyörgy...

folytatás a 7. oldalról

is meglátogatta a Házsongárdi temetőben levő sírkövet lelki megnyugvást és erőt meríteni, honvágyát csillapítani.

„Születtem 1795. január 15-én Bölönbe” – írta Farkas Sándor Kazinczy Ferencnek, az anyakönyvben mégis 1795. december 14-én szerepel a bejegyzés. Akkor keresztelték. Apja, Zsigmond, székely kisnemes határőr volt, anyját Kandal Juditnak hívták. 1805-ben iratkozott be a kolozsvári unitárius főtanodába, 1815-ben fejezte be tanulmányait, majd a kolozsvári királyi líceumban végzett jogot. 1816–17-ben Wesselényi Miklóssal együtt a marosvásárhelyi táblánál folytatott joggyakorlatot, majd felesküdtött tiszteletbeli jegyzőnek az erdélyi főkormányshézen, Kolozsváron. Megalapította a „Gondoskodó Társaságot”, az első erdélyi magyar hitelszövetkezetet, amely száztizenkilenc évig, 1944-ig állt fenn. Irodalmi munkásságára Döbrentei Gábor, az *Erdélyi Múzeum* szerkesztője, a pesti Akadémia titkára hívta fel Kazinczy figyelmét, aki azt írja róla: „Nekünk ebben Schillerünk nevelkedik”. Döbrentey teremtett kapcsolatot közte és Kölcsey, Kazinczy, Wesselényi és Széchenyi között. Jelentősnek tarthatjuk fordítói tevékenységét, több nyelvet is beszélt. 1830. november 3-án gróf Béli Ferencsel nyugati utazásra indult. Franciaország, Anglia, Hollandia, Belgium beutazása után 1931. szeptember 3-án érkeztek New York kikötőjébe. Utazásaik főbb állomásai: Boston, a Niagara-vízesés, Pittsburg, Washington, Philadelphia.

Dobra Irén bemutatta Farkas Sándor *Utazás Észak-Amerikába* című könyvét,

majd naplójából tallózott. Nem lett „magyar Schiller” – írta Jancsó Elemér, de a 19. század első felének egyik legszebb, legművészebb önvallomását hagyta örökségül ránk. Az Akadémia 200 arannyal jutalmazta, ezt az összeget alapítványának adta át. Könyvtárát az unitárius kolégiumnak adományozta.

Bölöni Farkas Sándor kezdeményezésére alakult meg Kolozsváron a „Nemzeti Casino”, a közjogi ellenzék találkozóhelye, majd megindult a *Vasárnapi Újság*, az első erdélyi magyar néplap, amelynek szerkesztője 1848-ig Brassai Sámuel volt. Ugyancsak az ő kezdeményezésére jött létre a „Vívó Intézet” és az „Asszonyi Olvasó Egylet” is. 1842. február 2-án halt meg.

Jancsó Elemér szerint „életpéldája, nemese jelleme, önzetlen és férfias sorsvállalása a legszebb erdélyi jellemek, a Kőrösi Csoma Sándorok és Mikó Imrék mellé állítják. Lelki fejlődésének belső harcai az örök vívódások visszatérő jelképei...”

A nagy emberek végzetét hordta. Kicsinyes kortársak, szűkös és korlátolt életlehetőségek között életművéből csak kevés valósulhatott meg. De élete példájának mindazokra eleven erővel kell hatnia, akik hisznek... az emberibb jövőben!”

1970 decemberében, Bölöni Farkas Sándor születésének 175. évfordulóján a megemlékezés szónoka Mikó Imre volt. 1996. január 26-án, a bölöni emléktábla koszorúzása után a sepsiszentgyörgyi szemerjai református templomban tartott emlékünnepeken Benkő Samu történész és Imreh István professzor előadást, Erdő János püspök pedig áhitatot tartott. A záróbeszédet Török Áron akkori sepsiszentgyörgyi lelkész mondta

Kórházlelkészi szolgálat

működik Székelyudvarhelyen,
Sepsiszentgyörgyön
és Kolozsvár 15 kórházában.

Hogy beteg hozzátartozóját
idejében elérjük,
kérjük tartózkodási helyét
(nevét, a kórházat
és a kórterem számát)
a következő telefonszámokon

bejelenteni:

Török Áron,

Sepsiszentgyörgy,

0267-316201,

Katona Dénes,

Székelyudvarhely,

0266-213100.

Ferenczi Enikő,

Kolozsvár,

0740-063767.

**Mindenkire
vigyázni akarunk.**

November 24-én volt Egyházunk legfőbb végrehajtó testülete, az Egyházi Képviselő Tanács ez évi utolsó rendes ülése Kolozsváron.

A tordai unitárius egyházközség november 26-án szervezte meg új lelkésze, Józsa István Lajos beiktató ünnepélyét. A beiktató beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta, a beiktatást Farkas Dénes, a Kolozs-Tordai Egyházkör esperese véggezte el.

A lókodi Kiss Rozália Ökumenikus Öregotthon életében december 4-én jelentős változás állt be: az öregotthont működtető Jakab Lajos Alapítvány kuratóriuma ugyanis átvette a másfél év alatt svájci és németországi támogatásból felépült új épületszárnyat. Ezáltal a bentlakók száma megkettőződve közel félszáz lett, az öregotthon anyagi alapjai pedig remélhetőleg megerősödnek a közeljövőben. Az új építmény avatási ünnepélyére 2007 májusában kerül majd sor.

December 15-én újabb könyvbemutatóra került sor Egyházunk Dávid Ferenc dísztermében Kolozsváron. *Heltai Gáspár Imádságos könyvét* (1570-1571) Kovács Sándor teológiai tanár, Balázs Mihály, a szegedi József Attila Tudományegyetem tanára *Felekezeti és fikció. Tanulmányok a 16-17. századi irodalmunkról* c. kötetét Gábor Csilla egyetemi tanár mutatta be.

Sólyom László magyar köztársasági elnök december 18-án az immár hagyományossá lett adventi találkozón látta vendégül a határon túli magyar történelmi egyházak vezetőit, köztük dr. Szabó Árpád unitárius püspököt is.

Az év végén több egyházi kiadvány is napvilágot látott: az unitárius falinaptár és kártyanaptár, az unitárius kalendárium és zsebnaptár is, valamennyi megvásárolható a lelkészi hivatalokban. Továbbra is kapható az unitárius énekeskönyv új kiadása is.

Kiss-Pap Ákos: az egykorvult segítő ember

1947. március 4-én született Sepsi-szentgyörgyön. Lelkeszi szolgálatát Sepsi-szentkirályon kezdte meg 1969-ben. 1988-tól a recsenyédi gyülekezetben szolgált haláláig. 2006. május 13-án ment el közülünk, 59 évesen.

Kiss-Pap Ákos mindig készen állott a segítségre. Jóság volt a szemében, a hangjában, a kézszerítésében. Egyházköriünkben ő volt az a lelkész, aki a legtöbbet helyettesítette lelkésztársait vasárnapi istentiszteleteken és különböző szertartásokon. Nem tudok róla, hogy egyetlen kérést is visszautasított volna.

Piros arca, természetes alakja egészségről beszélt. Ezért mindannyiunkat meglepett, amikor kórházba került, s az orvosi vizsgálatok rendjén kiderült: gyógyítha-

atlan betegségben szenved. 2005 novemberében megműtötték. Amikor a kórházban felkerestem, alig ismertem rá: súlyából több mint 20 kilót veszített. De szemében, hangjában még ott volt a remény. Várta, nagyon várta a kórházból való szabadulást. Várta, hogy szerető hitvese mellette lehessen, várta az unokát, várta, hogy láthassa a méheket, várta a tavaszt, várta a gyógyulást.

Temetésén a szertartási szolgálatot magam végeztem. Sok recsenyédi híve szemében ott láttam a lélek vizét – őszintén sajnálták, fájlalták lelkészüket.

Bennem úgy marad meg, mint aki szelíden rámosolyog az emberekre, a kollégákra, mint akinek keze mindig készen áll a kézszerítésre, mint aki mindig arra vágyik, hogy segíthessen.

Ákos! Te már ott vagy „a túlsó parti tájon”, az örök élet partján. Mindent nem vittél magaddal, mert szíved jóságát itt hagyta nekünk. Köszönjük neked, Isten veled!

Kedei Mózes

November 19-én ünnepi istentisztelet színhelye volt a nagyváradai unitárius imaház. Papp Gy. László lelkész szószéki szolgálata után Kiss Török Ildikó színművész adott elő lírai szövegrészeket a lelkész által összeállított és felolvasott szöveghez kapcsolódóan, amely Dávid Ferenc tevékenységét és történelmi jelentőségét méltatta. Ezen a napon adták át a Kerekes testvérek ajándékukat a nagyváradai egyházközségnek, amelyet néhai id. Kerekes Árpád emlékére – születése századik évfordulója, alkalmából – készítettek. A rámánvarrottas kézimunka Botár Ilona torockói hízművész alkotása. Képeinken: a Kerekes család és Papp Gy. László lelkész a november 19-i ünnepség után; id. Kerekes Árpád, a nagyváradai unitárius egyházközség első jegyzője 1972-ben a nagyváradai Szent László téren (fotó: George Goldberger).

Unitárius rádióműsorok

Meditáció – az elmélkedés műsora
Kolozvári Rádió, 909 m és 1593 m középhullámon, valamint a 95,6 MHz-es ultrarövid-hullámon, szerdai napokon, 9.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
december 6.

Rádió-istentisztelet
Kolozvári Rádió, alkalmászerűen,

vasárnapokon, 17.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
december 24.

Tavaszi virágcsokor
unitárius gyermekműsor havonta kétszer. Szerkesztik: Kovács Mária, Rácz Norbert.
Kolozvári Rádió,
szombaton reggel 9.15–9.30 között
december 16., 30.

Unitárius félóra
a székyudvarhelyi Prima Rádióban, a 87,9 MHz-en, illetve interneten a www.prima-radio.ro címen.
Szerkesztik: Csáki Levente, Gál Zoltán és Szabó Előd.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

Érintés

*„Isten kezében vagyunk
és ott vagyunk a legjobb helyen.”
(Bartalis János)*

Az értekezletet megelőző héten minden nap felhívta:

– Ugye tudsz jönni? Ugye nincs semmi akadály vagy valami gond? Be tudod fejezni a munkád?

A mai napig is megmagyarázhatatlan a vágy, a késztetés, amit akkor érzett: találkozni vele. Elbeszélgetni, megfogni a kezét, megsimogatni. Leülni mellé, és érezni a közelségét.

Amikor eljött a várva várt nap, a találkozás pillanata, sokáig ölelték egymást. Akik a közelükben tartózkodtak, kíváncsian nézték őket. Hogy lehet ilyen hosszasan ölelni, ilyen erővel szorítani?

Aztán megfogta a kezét, és valósággal maga után vonszolta, be az egyik terembe.

– Gyere, jelentkezz be!

Annyira boldog volt! Annyira önfeledt! Ismét a nővérek, a nagyobbik leánynak érezte magát. Akinek szent és állandó kö-

telessége a kicsi hűgára vigyázni. S amint így húzta maga után a kezét fogva, hirtelen valami megdöbbenetette. A húga keze... milyen érdes, kemény! Milyen agyondolgozott kéz! Gyorsan az arcához szorította.

Hál'Istennek csak a tenyere! – villant át rajta, és mély sóhaj szakadt ki belőle. Nemsokára itt a tél, a falusi asszonyok „szabadságának” ideje.

– Ugye sokat dolgoztál, hogy eljöhess erre a napra? – tette fel a kezdetől értelmetlennek nyilvánuló kérdést. Hiszen úgyis ismerte a választ.

Az utóbbi időben érdekes dologra figyelt fel: ha a szeretetre akart gondolni, lehunyta a szemét, és nemcsak az arcukat, hanem a kezüket is maga előtt látta. A barázdákat, a ráncokat, a körmöket, az ujjak hosszúságát, a bőr színét, az esetleges hiányosságokat – sőt a viselt karikagyűrűt is. Minél jobban szeret valakit, annál tisztábban látja a kezét. Mintha abban a pillanatban a kéz gazdája ott lenne mellette. Fogná az ő kezét. Egy rég hallott prédikációjára gondolt: Isten – ember: Öt-öt betű. Lehunyta a szemét: szoroson összekulcsolt, imádkozó kezét látott. „Tebenned bíztunk eleitől fogva.”

És érezte, hogy most igazán boldog.

Benedek Enikő

Az egyház valláserkölcsei nevelésért felelős bizottságának kezdeményezésére ismét vallástanárok továbbképzőjére került sor november 10-e és 12-e között Kolozsváron, huszonöt résztvevővel – vallástanárokéval, teológusokéval, vallástanár-képzősökéval és lelkészekéval. Erről és az előzményekről számol be az Unitárius Közlöny olvasóinak Vörös Alpár VEN-tanácsos.

Többet, jobban a vallásoktatásban!

Vallásoktatás-módszertani továbbképző hétvégéket a VEN-bizottság rendszeresen szervez, évente általában két alkalommal. Az előző VEN-előadótanácsos, dr. Fóris Ferenczi Rita idejében kifejezetten teológusok számára indult a továbbképzési sorozat, ám a szervezők akkoriban semmiféle oklevelet nem tudtak kiállítani a résztvevők számára. Később a Babeş-Bolyai Tudományegyetem hittudományi és képzési programjainak égisze alatt folytatódtak a kurzusok, de ezek amolyan „gyorstalpaló” alkalmak voltak, és olykor semmiféle unitárius tartalmuk, arculatuk nem volt – így például teljességgel hiányzott az unitárius egyháztörténeti képzés. Ma a módszertani továbbképzés „vonala” mellett évi egy alkalommal drámapedagógiai kurzus is van, önálló egyháztörténeti sorozat indítására azonban még nem történt kezdeményezés.

Az idén, február végén a VEN-bizottság ülésén született döntés arról, hogy a teológusoknak és a vallástanár-képzősöknek összevont tanfolyamot hirdetnek. Az őszi továbbképző témája az I–VIII. osztályos vallásoktatás módszertana volt. Előadóként közreműködött Fóris Ferenczi Rita és az unitárius vallás-tankönyvek szerzői: Pál Tünde és Bartha Márta. Három, videofelvételen rögzített mintatanóra bemutatása és értékelése is napirenden szerepelt, ezeken Solymosi Zsolt és Bartha Márta oktatta a gyermekeket. Fontos kiemelnünk, hogy a szervezők az összevont csoportokkal való foglalkozásra szánták a képzés jelentős részét – egy összevont I–III. osztályban rögzített tanóra alapján. A továbbképzőt az Apáczai Közalapítvány támogatta.

A szervezők értékelése szerint az unitárius vallásoktatás-módszertan terén gyakrabban kellene továbbképző tanfolyamokat szervezni, legalább évi három alkalommal. A VEN-bizottság azt is szeretné elérni, hogy a kurzuson való részvételt igazoló okiratot a megyei tanfelügyelőség keretében működő továbbképzési osztály állítsa ki vagy legalábbis hagyja jóvá. Bár

ennek egyelőre túl sok gyakorlati következménye még nem lehet, távlati elképzelés szerint helyes és ösztönző volna, ha a

továbbképzéseken rendszeresen részt vevő vallástanárok javadalmazása is „megjelenítené” a hivatásuk melletti szorosabb elkötelezettséget és az önfejlesztésre való készséget.

UK

Tízéves testvérség

Október 27-e és november 2-a között öttagú Cedar Lane-i (Amerikai Egyesült Államok) zarándokcsoport látogatott Dicsőszentmártonba testvér-egyházközi kapcsolataink 10. évfordulóján.

Az ünnepi istentiszteleten, október 29-én, vasárnap, a szószéki szolgálatot a fiatal vendég-lelkész, Heather Janules tartotta, majd Nagy Endre esperes lelkész beszámolt a tíz év eseményeiről és eredményeiről. Ezután jelképes ajándékok átadására került sor: a vendégek zászlót hoztak, amelyen az EUE címere, az unitárius-univerzalista egyház jelvénye, illetve templomaink stilizált képe látható. Mi kopjafát készítettünk, amelyre rákeült a kapcsolatunk kezdetekor szolgáló

és a mostani lelkészek neve, és amit a tengeren túlra fogunk küldeni, nagyobbított mását pedig a templomkertben fogjuk elhelyezni. A nőszövetség részéről kisírást faliképet adtunk át.

Egyhetes ittlétük alatt a testvéregyház-köztség küldöttei külön-külön találkoztak a hitoktatásra járó gyermekekkel, akiknek Halloween-szokásokat mutattak be, a diáktámogatás-programban részesülő, volt és jelenlegi diákokkal. A nőszövetség tagjaival – akik egyébként ellátásukról gondoskodtak –, a testvéregyház-kapcsolati bizottsággal, egyházközségünk többi tagjaival pedig közös vacsorán vettek részt, amelyen dalos, jó hangulat alakult ki, mindenki jól érezte magát. Halottak-napi, sajátosan erdélyi szép szokásunk meg tapasztalására meglátogatták temetőnket is, és részt vettek a templomi istentiszteleten, amelyen a prédikáció angol nyelven is elhangzott.

A találkozások során minden együttműködési területen közösen értékeltük az elmúlt évek tapasztalatait, s a meglévő kapcsolatok elmélyítésének, újabbak megteremtésének lehetőségeiről beszélünk.

Vendégeink közül hárman is már harmadszor látogattak meg, ketten először. A lelkész a szószékről, majd fel szólaló társával együtt más alkalommal is hangsúlyozta, hogy vallásuk gyökereinek felkutatása lelki feltöltődést jelent számukra, mi pedig igyekeztünk szóval és tettel is kifejezni, hogy a testvérkapcsolat számunkra – nyelvi és felekezeti szórványban élő magyarok számára – szinte létfontosságú.

Az együtt töltött napok maradandó élményt és bizakodás forrását jelentik mindannyiunknak.

Szabó Rozália

Öregek Vasárnapja Olthévízen

Az idősek iránti tisztelet jegyében szerveztük meg október 22-én az öregek vasárnapját, az unitárius és a református egyházközség közös rendezvényeként.

Alkalmi istentisztelet keretében, a református és az unitárius templomban figyelmünket gyülekezeteink öreg tagjai felé fordítottuk. Az unitárius templomban, az egyházközség meghívásának eleget téve, a szószéki szolgálatot Török Áron sepi-szentgyörgyi nyugdíjas lelkész végezte 3Móz 19,32 alapján: „Az ősz ember előtt kelj fel, és vén ember orcáját becsüld meg...”

A meghívást hagyományteremtőnek is szántuk azzal a szándékkal, hogy minden évben egy-egy nyugdíjas lelkész prédikál-

jon az öregek vasárnapján. Így próbáljuk meg kifejezni megbecsülésünket és tiszteletünket a több évtizedes szolgálatukért.

Az istentiszteletet követően a gyermekek és ifjak szavalatokkal, a kórus énekszámokkal, az egyházközségek egy-egy szál virággal köszöntötték a jelenlévő nyolcvan éves és nyolcvan év fölötti egyháztagokat és a vendéglelkészt. Azokat az idős egyháztagokat, akik nem tudtak eljönni, asszonyaink otthonukban látogatták meg és köszöntötték őket.

Az ünnepséget közös szeretetvendégség követte, melynek házigazdája ez évben a református nőszövetség volt. A nőszövetség tagjai mindenkit kávéval és frissen sült házi kaláccsal kínáltak meg.

A szeretetvendégség után az unitárius gondnoki családnál közös ebédet vettünk részt.

Isten-gondviseléséből egy örömben és élményekben gazdag ünneplésben volt részünk.

Török István

nők világa

Egyházunk alapítója és mártír-püspöke emlékére **Déván unitárius imaház és központ kialakítása van folyamatban.** A tervező műépítész elképzelése szerint az imaterem hátsó falát az erdélyi unitárius vidékek jellegzetes varrottasai-szöttesei fogják díszíteni, ehhez kb. 16–17 négyzetméter kézimunkára volna szükség. E nemes cél érdekében felkérjük nőinket, hogy adományaikkal járuljanak hozzá e szép terv megvalósításához.

Az adományozók lehetnek magánszemélyek vagy közösségek (például nőszövetségi tagozatok, egyházközségek keblitanácsai); az adományokról elismervényt kapnak, és azokat a létesítmény aranykönyvébe fogják bejegyezni.

Az adományok lehetnek varrottások vagy szöttések, régi darabok vagy kifeje-

zetten e célra készítettek. Elsősorban a piros különböző árnyalatait várjuk. A kézimunkák lehetnek terítők, párnák, falvédők, rúdravalók, ezek szélessége lehetőleg legyen 45–50 cm között.

Az akció több fázisban fog lezajlani:

1. A felajánlások megtétele 2007. január 15-ig.

A felajánlásokat a kör vezetősegek által kijelölt személyeknek kell bejelenteni. Új darabok készítésének vállalásakor kérjük megadni, hogy milyen technikával akarunk dolgozni, és mekkora darabot vállalnak.

2. A felajánlott darabok megtekintése, kiválogatása a szakbizottság által, március 1-jéig.

3. Az új darabok készítésére vonatkozó felajánlások konkretizálása, mun-

kába adása. Ezt csak a felajánlott régi darabok ismeretében lehet megtervezni.

KÉRJÜK A FELAJÁNLOKAT, HOGY A KIVÁLASZTOTT KÉZIMUNKÁKAT NE KÜLDJÉK BE A KÖZPONTBA, HANEM JELENTSÉK BE A KÖRI VEZETŐSÉGNEK A FENTIEK SZERINT.

A felajánlott és kiválogatott darabok az adományozóknál maradnak, amíg az előkészítő munkálatok befejeződnek.

Az új darabok készítését a szervezőbizottság irányítása alatt lehet megkezdeni.

Az UNOSZ elnöksége

A hit magvai

Novemberi ecsetet vett kezébe, és derűsen festeni kezdett. A köd sűrűségét szürkésfehérrel érzékeltette. Egy-egy ökörnál is ellebegett még a nyirkos levegőben.

A száraz, dermedt faágakon két betű ékeskedett méltóság- teljesen: D. F., azaz Dávid Ferenc. A hírt a lelkészhez tartó gyermekek vitték. A gyermekzsivajt később versek és énekek átisméltése, gyakorlása váltotta fel.

A délutánonként tartott próbákra örömmel igyekeznek a „Barátok, fel Dávid Ferenc zászlója alá!” akció gyermektagjai. Összeszorult szívvel figyelem a kis sereget: teljes létszámmal vannak jelen, sajnos csak 29-en az I-VI. osztályból. Mindannyian az ürmösi egyházközség „csapatához” tartoznak.

Vasárnap a délelőtti istentisztelet után a gyermekkoszorú büszkén sorakozik fel. A kis szemecskék élénken figyelik a pap bácsit, hogy szavalhassák: „Ünnepelni gyűlt most össze kicsiny seregünk.” Az énekvezér a dallamot „suttogja” a lurkók fülébe és ők bátran éneklük: „Győzelemre, diadalra”, műsoruk záró énekszámát. A vasárnapi istentiszteleten ott vannak persze a szülők, nagyszülők is, hogy együtt ünnepeljenek gyerekeikkel, unokáikkal. Jó érzés újra együtt látni a „nagy családót”: gyerek, szülő, nagyszülő együtt kulcsolja imára kezét.

Ezen a vasárnapon a hit magvai bizonyára gazdag talajba kerültek, ahol a hit és szeretet erejére csírázni kezdenek.

Adorjáni Gyöngyvér

Méltó ünneplés

A sepsikőröspataki unitárius gyülekezet, mint minden évben, az idén is megemlékezett egyházalapítónkról, Dávid Ferencről halálának évfordulóján. Nőszövetségünk szervezésében szeretetvendégséget tartottunk ebből az alkalomból, ahol óvodáskorú gyermekeink szép szavatokkal örvendeztették meg az emlékező egybegyűlteket, majd a konfirmálandó ifjaink a kátében szereplő kérdések alapján felidéztek Dávid Ferenc életútját, emlékezve munkásságára, az egy Istenben való hit megszilárdítására. Reméljük, hogy lelkészünk, Tordai Ernő dicsérő szavait megszívlelik az ifjak, és templomba járó, hithű unitáriusok lesznek.

Dolgos kezű asszonyaink és az áldozatot nem sajnáló többi hívek együttes hozzájárulásával szép, gazdag estét tölthetünk együtt. „A hit Isten ajándéka” – ez a dávidferenci mondat állt a tortán, amellyel az ünneplő gyülekezetet megleptük. A tombola bevételéből nőszövetségünk hozzájárult az egyházközség kiadásainak fedezéséhez és a konyhafelszerelések bővítéséhez.

Szeretemben, jókedvben töltöttük ezt az estét, amely ismét bizonyítéka volt annak, hogy Sepsikőröspatak unitárius gyülekezte töretlenül élni akar, tovább élteti őseink örökségét és az elkövetkező nemzedéknek is megpróbálja átadni a szeretet, összetartozás, az áldozathozatal eszméjét a közös cél érdekében, unitárius vallásunk fennmaradásáért.

Vánca Csilla

Lókodi élmények

A késő őszi nap is derűsen mosolygott, amikor november 18-án elindultunk a lókodi öregotthont meglátogatni. A székelyudvarhely-belvárosi unitárius nőszövetség csapata kelt útra, hogy „anyagi javakkal” alaposan megpakolva és lelkiekben is felkészülve újabb adag derűt vigyen az otthonba.

A lakók és gondozók – mint mindenkit – kedvesen fogadtak. A jelenlévő kénosi tiszteletes üdvözlő szavai után az otthon lakói elmondták gondolataikat, lelki gondolataikat, de verssel, énekkel is megajándékoztak. Mondandójukból kiderült, hogy a gyönyörű otthonban minden lakó megkap minden kényelmet, gondoskodást, ellátást, mégis mindenkinek hiányzik a maga családi fészke. A nőszövetséghez csatlakozott három kisgyerek mosolya, a kedves köszöntőversek a legmélyebben meghatották az időseket, és lélekben megcirógatták a kis „unokákat”. A lakók által elmondott versek és énekek, amelyeket akár hatvan évnél is régebben tanultak, a régi szép időket idézték, számunkra pedig mintha azt jelezte volna, hogy megállt az idő körülöttük. Nehéz volt megszólalni ezek után, de hálát adtunk az Istennek, hogy az otthon lakói szép környezetben és megfelelő felügyelet alatt élhetik idős napjaikat. Örömmel láttuk, hogy az otthon tovább bővül, és még húsz személynek fog hajlékuk szolgálni a tavasztól. Ugyanakkor gondoltunk azokra is, akiknek nem adatott meg a rendszeres gondoskodás, a jó körülmények, a kényelem, és magányosan élik öreg napjaikat.

Természetesen személyes beszélgetésekre is sor került. A „lókodiak” boldogan fedezték fel az érkezők között az ismerős arcokat. A személyes ajándéknak mindenki örült, az alapélelmiszerek pedig a napi ellátáshoz járultak hozzá. Hazafelé tartva mindenki érezte, hogy egy kis melegséget, kedvességet, külső üzenetet, kellemes percet hagyott az otthon lakóinak.

Blénessy Jolán

A *Nők Világa* terjesztésének jobb és könnyebb megszervezése céljából 2007-től beindítjuk az *előfizetési rendszert* egyéni és csoportos formában.

Az évi három szám előfizetési díja 5 RON (50 000 régi lej) postaköltséggel együtt. Minden előfizetőnek saját címére küldjük a lapot. Csoportos előfizetés esetén a pénzt összegyűjtő és elküldő „sajtófelelős” címére küldjük a *Nők Világát*, aki vállalja a lapszámok kézbesítését is.

Az előfizetési határidőt meghosszabbítottuk!

Előfizetéseket elfogadunk 2007. január 31-ig a következő címen:

Sigmond Júlia,
400750 Cluj-Napoca O.P. 1, C.P. 200,

vagy közvetlenül az UNOSZ vezetőségi tagjain keresztül.

A mindenkori karácsonyok

Mindig nagy hó volt. Gyönyörű, békés, csendes, csillogó, fehér tájjal vártuk az angyal érkezését.

Hatéves koromig járt is mindig karácsonykor nálunk az angyal. Este korán kellett lefeküdnünk, nehogy elzavarjuk az érkező angyalt. Reggel csillogó szemmel néztük a karácsonyfát, alatta a mindenki számára hasznos, kis ajándékokat. Zokni, kesztyű, szalag a hajunkba és fából készült kis lovacska az öcsémnek. És ott volt a legszebb ajándék, szüleink angyali szeretete.

Szeretném a gyerekkori karácsonyokat visszavarázsolni – nem lehet.

Szüleim halálával kissé csonkák lettek a karácsonyok. Lassan magam is szülő lettem. Most férjemmel, gyermekeimmel és unokáimmal várjuk a karácsonyt, a kis Jézus születését, ez tölti be az űrt, amely a szüleim elvesztésével bennem maradt.

Ha szép emlékekkel élünk, úgy érzem, mindig ugyanúgy tudjuk megélni a karácsonyestéket. Nekem is minden karácsonykor ott van az egyik kis gyerekkori csomagom a karácsonyfa alatt.

A csomag, amelyet féltve őrzök: a családi béke, tele szeretettel, szép emlékekkel.

Csáki Júlia

ifjúsági oldal

Újabb színfolt a kolozsvári kollégisták életében

November 15-én kezdődtek a VII. János Zsigmond Unitárius Kollégiumi Napok. Ezek a napok a diákok számára a tanulás mellett egy kis vidámságot és szórakozást nyújtanak a borongós, ködös novemberi napokban.

Az ünnepi megnyitó a Dávid Ferenc imateremben volt, ahol Solymosi Zsolt vallásánár áhítata után Popa Márta igazgató és dr. Szabó Árpád püspök is megtartotta köszöntőbeszédét. Ezt követően a diákok szavalaikkal tették ünnepélyesebbé az est hangulatát. A záróéneket követően mindenki átvonult a Felvinczi György díszterembe, ahol a *Kenyér*, az iskola szülőinek szóló hírlapja, és a *Cipó*, a diákság iskolalapja bemutatására került sor. A diákok nagy örömeire megjelent a *Cipó Évkönyv*, amely az eddig megjelent összes érdekes cikket tartalmazza az első számtól egészen máig. A hangulat még vidámabb lett, amikor az iskola színjátszó csoportja előadta Békeffy István: *IX. C.* című vígjátékát. Rövid szünet után a Peregrinus, iskolánk együttesének koncertje zárta az első napot.

Csütörtök reggel kezdetét vette a tudományos ülészek. Az ideén az öngyilkosságról, a levegőszennyezésről, a védett állatokról hallottunk előadásokat. Megtudhattuk ugyanakkor, mi történt a csernobili robbanáskor és milyen következményekkel járt. A *természet megjelenése a költészetben* volt a témája egy másik kiselőadásnak. Két diáklány pedig interjút készített egy hajléktalannal. Az időnket is megtanulhattuk beosztani, hisz erről is külön előadást tartott három diák.

Az iskolánkban ez év őszétől moderntánc-oktatás indult, és erről is tartottak egy bemutatót. A délelőtti során iskolatörténeti vetélkedő is volt, ahol a nyolc osztály 3–3 képviselője mérhette össze tudását. Az osztályok keresztretjéveny-fejtéssel és színjátással szerezhetek pontot csapatuknak. Ezzel párhuzamosan az elemi osztályokban lepkevadászat zajlott. Mindez délig tartott, amikor elkezdődött az I–IV. osztályosok sportvetélkedője.

A kollégiumi napok programja délután „a nap fénypontjával”, gólyabállal folytatódott. Ezt ifjúsági istentisztelet előzte meg, amelyet Solymosi Zsolt tartott. Beszélt a beilleszkedésről és arról is, hogy miként kell „tükörbe” néznünk, hogy lássunk is valamit. Ezt követően a X., XI. és XII. osztályosok élő sorfalat alkottak az imateremtől a díszteremig, és énekeltek, míg

a két IX. osztály az osztályfőnökökkel az élen átvonult a díszterembe, ahova régebben végzett kollégisták, barátok, rokonok és ismerősök gyűltek össze, hogy a várva várt gólyabálon részt vegyenek. A gólyák hősiessen kiállták az érdekesebbnél érdekesebb próbákat, majd gyertyafénynél átvették az okleveleket, és letették a gólyaesküet. A moderntáncosok újra színpadra léptek, utána bulival zárult a második nap.

A péntek diákáhitattal kezdődött, amelyet a *Szülővárosom*, *Kolozsvár* című városismereti vetélkedő követett a III.–IV. osztályokban. Majd nemsokára kezdetét vette a műveltségi vetélkedő a középiskolások számára. Volt városismereti, logikai játék, az 1956-os forradalommal kapcsolatos kérdések, aztán ódát kellett írni a kollégistákhoz, lépcsőt, ablakot, ülőhelyet számlálni az épületben stb. Ezzel egy időben zajlott a vásár az elemi osz-

tályokban, amelyet ismét lepkevadászat követett. Ezúttal a játék eltért a hagyományostól, mert „bástyázásnak” nevezték, nem időre ment a játék, és nem lepkét kellett összegyűjteni. Ennek ellenére minden résztvevő fel-alá rohanguált a városban, hogy rátaláljon a bástyára, és a kitűzött feladatot teljesítse.

Délután hagyományos osztálytevékenységekkel folytatódott a kollégiumi napok. Gyümölcsalátát ízleltünk, belekukanthattunk a jövőnkbe, origamit készítettünk, nyalánságokat és pudingot ettünk, karaokéztunk stb. Ezt követte a Mikó Imre-emlékműsor és a róla elnevezett ösztöndíj átadása. Péterffy Dé-

folytatás a 14. oldalon

Csép Réka

Újabb színpolt...

folytatás a 13. oldalról

nes XI. osztályos diák egy dokumentumfilmet készített Mikó Imre életéről. Ezzel érdemelte ki az ösztöndíjat, amelyet Mikó Imre leszármazottja, Mikó Lőrinc adott át.

Szombaton zajlottak a sportvetélkedők és a *Most szólj, rigó!* megyei versmondó verseny. Estefelé az Állami Magyar Operában Bartók Béla *A fából faragott királyfi* című baletet és A

Kékszakállú herceg vára kisoperát nézhatték meg közösen a kollégisták. A 2006-os kollégiumi napok a két XI. osztály verespataki kirándulásával zárultak.

Reméljük, hogy mindenki szívébe örömet hozott ez a pár, élményekben olyannyira gazdag nap, és emlékezetes marad számunkra. Mindenki aktívan részt vett a szervezésben, és e néhány nap alatt az iskola komor folyosói fiatalos életre keltek, a 449 éves múlt meglevenedett. Már most érdeklődéssel várja mindenki a jövő évi iskolanapokat.

„Múzsák és erények” jegyében

A Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium eseménynaptárának jeles helyén áll az iskolahét rendezvénysorozata, amelyet évente a Dávid Ferenc emlékünnepe nyit meg. A 2006–2007-es tanév iskolahete a legsikeresebb volt az eddig megszervezettek között. Helyet kaptak iskolánk első osztályosainak *Őszikék* című műsora, a gimnazista diákok, a líceumisták drámaköröknek bemutatói, sikeresek voltak az angol nyelvű műsorok csakúgy, mint az iskolatörténeti, a logikai vetélkedők. Iskolánk diákjai színvonalas tudományos dolgozatokkal is készültek az iskolahétre. Alma materünk életében először szerveztük meg a

Amikor Lakatos Sándor unitárius lelkész Székelykeresztúrra került, felvette a kapcsolatot a Molnár István Múzeum képviselőivel, és felkutatatta mindazokat a tárgyi emlékeket, amelyek a régi unitárius gimnáziumra vonatkoztak. Tekintettel arra, hogy az iskola múltjára vonatkozó tárgyakat, dokumentumokat ebben a múzeumban őrzik, nagyon sok mindent talált. A felkutatott anyagokat Czire Alpárral lefényképezték, és ezekből, illetve a régi meghívókból és könyvéből állították össze a kiállítás anyagát.

Az iskolahét szervezői azért döntöttek Sándor Zsigmond Ibolya felkérése felől a kiállítás megnyitására, mert ő volt az, aki a gimnázium szülői bizottságának tagjaként önkéntesen felajánlotta segítségét, és végigkísérte a kiállítás összeállításának folyamatát. A kiállítás végén Sándor Zsigmond Ibolya ajándékképpen átadott egy autográf Arany János-dokumentumot, amelynek értelmében Arany a Magyar Tudományos Akadémia főtítkáráként kötelezi magát, hogy az Akadémiai Kiadó által megjelentetett összes könyv egy-egy példányát elküldik a keresztúri iskolának.

„fordított napot”. Két órán keresztül diákigazgató és -aligazgató vezette az iskolát. A heti kampány eredményeként a XI. osztály képviselői tettek eleget az iskolavezetés nehéz feladatának, hisz teljesítették az egyház püspöksége, a Hargita megyei tanfelügyelőség, a város polgármestere, illetve a *Hargita Népe* kéréseit. A rendezvény az 1956-os forradalmat követő események kapcsán tanulságos beszélgetéssel folytatódott. Meghívottként Nyitrai-Németh Csongor lelkész, Csészár Lajos felügyelő gondnok, illetve Vas István tanár tisztelte meg iskolánkat. A Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium iskolahetének kiemelkedő rendezvénye a „Múzsák és erények” című képműkiállítás, amelynek megnyitóbeszédét Sándor Zsigmond Ibolya muzeológus tartotta, méltatva iskolánk múltját. Kórusunk nagy sikerrel tette méltó hangulatúvá az iskolahét e kiemelkedő momentumát. A kiállításon találkozik a múlt a jelennel, azonos feladatokkal ruházva fel a mindenkori iskola tanárait és diákjait.

(Sándor Zsigmond Ibolya kiállítás-megnyitó szövegét januári lapszámunkban adjuk közre – a szerk.)

Varró Margit

Hitértelmező hétvége

2006. október 24-e és 26-a között Lókodban zajlott az ODFIE III. Hitértelmező hétvége. Nem egyleti tömegrendezvény – kezdettől fogva nem annak szántuk –, de azt hiszem, éppen ebben van a varázsa. Az a két évvel ezelőtt felvetődött ötlet hívta életre, hogy konferenciáink témáit a kiscsoportos beszélgetéseken túl, egész

hétvéges műhely keretében boncolgassuk tovább. Az ötletet Székely Kinga Réka lelkész nő vetette fel, s még akkor, 2004 őszén meg is szerveztük az első kiírást. A rendezvény új színpoltot jelent életünkben, legjellemzőbben „hiánypótlónak” nevezhetném. Amikor vallásosságunkat a legkülönbözőbb, de mindenképpen fiatalos módokon próbáljuk megélni, szükség van az eszmék ütköztetésének és a közös következtetések levonásának erre a színterére is.

Idei témánkul a béke fogalmát választottuk. Nem véletlenül, hisz jövő évi

rendezvényeinket szeretnénk e téma köré csoportosítani. A külső és belső béke és harmónia egy olyan átfogó „téma”, amely a gyermektáboroktól az egyházköri találkozókra keresztül a nagy központi rendezvényekig mindent átfoghat. A cél ennek az alapvető értéknek a tudatosítása és megélni formáinak közös megtalálása.

Mostani hitértelmező hétvégén ennek az éves tervnek az eszmei előkészítését kezdtük el. E néhány nap alatt, előadások és beszélgetések során a béke meghatározására törekedtünk, pszichológiai és filozófiai eredményekre, illetve egyéni

véleményekre és meggyőződésekre alapozva. Többek között megrajzoltuk a jelenlevők által a béke fogalmához kapcsolt értékek piramisát, a piramis alapjára a legalapvetőbb értékeket helyezve. A béke szó hallatára elsőként, véletlenszerűen eszünkbe ötlött képzettársítások nem fedik ugyan a fogalmat teljességében, de érdekességként bemutatjuk az így összeállt „béke-piramist”.

Barátság

Nyugalom

Egyetértés

Kölcsönös tisztelet

Tisztetség

Szabadság

Egyneműség

Szeretet

Tökéletességre törekvés

Isten

A legalapvetőbb értéként természetesen Istent, az egyedül tökéletest állítottuk. Az összes többi értéket is a béke feltételének és velejárójának tartjuk. Megállapítottuk azt is, hogy a külső – egyének és nemzetek közti – béke nem valósítható meg a belső, személyes béke megteremtése nélkül. Éppen ezért szükséges lelkivilágunk folyamatos ellenőrzése és a belső béke keresése.

Kovács Mária

Hosszas tervezgetés után végre megvalósult az ODFIE egyik álma: decemberben újabb irodát nyitottunk Kolozsváron, az Egyházi Központ épületében. A teológiai fiúbentlakás egyik volt tanulója ez év októberétől vehette használatba az ODFIE. A termet kimeszeltük, bebútoroztuk és felszereltük műszaki eszközökkel, így az megfelelő munkakörülményeket biztosít az ODFIE szakosztályvezetőinek és munkatársainak.

Megjelent a népszerű *ODFIE Daloskönyv* negyedik, változatlan kiadása. Ára 20 lej. Rendelni az ODFIE székhelyi címén lehet, postai vagy telefonos, illetve elektronikus úton az alábbi elérhetőségeken:

400105 Kolozsvár, 1989. December 21. u. 9. sz. tel.: 0264-450284, maroktelefon: 0742023220 (Sándor Krisztina), elektronikus posta: odfie@unitarian.cj.edu.ro

Kedves Felfedező Barátaink!

„A puha hóban, s csillagokban, / s az ünnepi foszlós kalácson, / láthatatlanul itt a jel, / hogy itt van újra a karácsony.” (Szilágyi Domokos: *Karácsony*). Szeretettel köszöntelek az apró Mikulás-örömök, és izgalmas angyalvárás után. Ez az év is hamarosan lecseng, s nemsokára vidáman dalolgatjuk a költőnek, „Szisznek” fennebb idézett, vidám sorait. A szeretet ünnepére bizonyára ti is mindannyian készültetek, készítve kedves ajándékokat, meglepetéseket, talán kinek-kinek „személyre szabva”. Tőlünk ajándékol csak új kérdéseket kaptok, amelyek diáklapok, ősi kollégiumok, gyönyörű, új templomok, fenyőillatú vidám, vallásos népi hagyományaink világába, végül is önmagunk világához vezetnek el. Oda, ahol boldogan és mindig kibékítően egymásra találhatunk – ahogyan minden évben karácsonykor ez lenni szokott. Izgalommal várjuk válaszaitokat. Karikázzátok be a helyes válaszok betűjét. Vigyázzatok: csak a helyes feleletek pontszámait értékeljük – s ez nem feltétlenül a legmagasabb pontérték! Ne hagyjátok „félvezetni” magotokat!

Kedves Felfedezők! Kívánunk Mindannyiatoknak Istentől megáldott karácsonyt és boldog új évet!

A válaszok beküldési határideje: 2007. február 1-je.

Leveleiteket az alábbi címre várjuk:

Fekete Levente

527005 Aita Mare,

Str. Főút 349. jud. Covasna

Forgószelel

- Mi a neve a János Zsigmond Unitárius Kollégium fiatalok számára szerkesztett lapjának?

A. Kenyér	10 pont
B. Cipó	15 pont
C. Héthatár	20 pont
- Kiben vélték felfedezni a 19. század írói az „erdélyi Schillert”?

A. Kriza János	10 pont
B. Brassai Sámuel	15 pont
C. Bölöni Farkas Sándor	20 pont
- Melyik marosvásárhelyi téren áll a város II. sz. unitárius egyházközségének december 2-án felszentelt új temploma?

A. Kövesdomb tér	5 pont
B. Béke tér	10 pont
C. Dávid Ferenc tér	15 pont

Tükör

Sorold fel, melyek azok a karácsonyi szokások, amelyeket lakóhelyeden gyakorolnak!

Lapszámunk szerzői: **Adorjáni Gyöngyvér** ny. postatisztviselő (Ürmös), **Benedek Enikő** út- és hídépítő almérnök (Segesvár), **Bíró Barna** lelkész (Városfalva), **Blénessy Jolán** óvónő (Székelyudvarhely), **Csáki Júlia** kereskedő (Székelyudvarhely), **Csép Réka** középiskolás diák (Kolozsvár), **Érsek Zita** (Lasalle, Kanada), **Ferenczi Mária-Magdolna** agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **Kedei Mózes** esperes-lelkész (Székelyudvarhely), **Kovács Mária** teológiai hallgató (Kolozsvár), **Lázár Levente** lelkész (Csokfalva/Szováta), **Mezei Csaba** lelkész (Kolozsvár-Írisz), **Simó Melinda** pszichológus (Homorodjánosfalva), **Szabó László** az UnitárCoop Alapítvány elnöke (Marosvásárhely), **Szabó Rozália** vegyész mérnök (Dicsőszentmárton), **Szén Sándor** lelkész (Siménfalva), **Török István** lelkész (Olthévíz), **Varró Margit** iskolaigazgató (Székelykeresztúr), **Váncsa Csilla** magángazdálkodó (Sepsikőröspatak)

Minden kedves Olvasójának
boldog karácsonyt
és Isten áldotta, sikeres
új évet kíván

az *Unitárius Közlöny*
szerkesztősége

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Gyerő Dávid
Kovács István Sándor
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szedés: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári
Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927
e-mail:

tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján:
www.unitarius.com

Lapterjesztés és adminisztráció:
Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.
15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat
nem teszünk közzé.
Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.

Ismertetőjel

Helyezze el a következő szavakat, öt kivételével, a mellékelt hálóban. A megmaradt szavakból a következő vicc poénját állíthatja össze:

Berohan egy férfi a rendőr udvarára, ott csak annak a fia található. Az idegen megkérdezi:

– Hol van apád, kisfiam? Nagyon fontos ügyben kell beszélnem veled.

A gyerek nyugodtan felel:

– Ha olyan fontos, menjen hátra a pajtába, ott van a disznók között, ...!

(A folytatást lásd a rejtvényben.)

2 betűsek: AU, CZ, ÉS, KÁ, KT, NK, NŐ, OR, PT, RA, SE, TS, ZD, ZJ

3 betűsek: A LÓ, A SÓ, AKÓ, ÁTA, BOB, FID, SAS, SÁS, SÜG, SZK,

TOK, VAN, VÁZ

4 betűsek: ÁKOS, AKUT, ÉDES, LATO, MERT, NATO, OKÁD, SZAG, SZEL, TETT, ZSÁK

5 betűsek: APUKA, AZ ALÁ, CSEPŰ, ETETŐ, KELET, KÉRÉS, LAZAC, PARAJ, RÁADÓ, RAJTA, SAPKA, SÓLET, SOROS, SZÚRÓ

6 betűsek: AUKTOR, HABARÓ, MOSLÉK, ZSÓKER

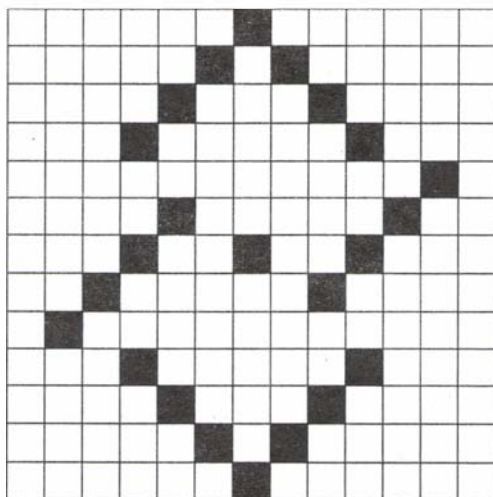
7 betűsek: BUTASÁG, FALAZAT

8 betűsek: APATIKUS, BIZTOSAN, KITÁLALÓ

9 betűsek: BEFEJEZÉS, BEREPIJÜLÉS, MEGISMERI

11 betűsek: LISZT FERENC, SZÁZALÉKLÁB

13 betűsek: HALÁLOS TAVASZ, KOLORÁDÓBOGÁR

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: **2007. február 5-e.** Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét 2007 februári lapszámunkban közöljük.

Október rejtvényeink megfejtése: Két aforizma: „A szép mozgás a szem muzsikája”; „A tagléjtés a test szónoklata”. Jó arány: Van két szép gyermekem, hatból kettő nem is rossz.

Könyvjutalmat nyert **Kiss Károly** hármásfalui olvasónk. Gratulálunk!